

NEMZETKÖZI SPORTING SZABÁLYZAT

I. A Nemzetközi Sporting lövészet szabályainak értelmezése

II. Versenybíráskodás

III. Versenyszervezés

01/01/2019

Fédération Internationale de Tir aux Armes Sportives de Chasse
10 rue Médéric, 75017 Paris France
Telephone: (33) (0)1 4293 4053 / Fax: (33) (0)1 4293 5822 / E-mail: fitasc@fitasc.com

I. A nemzetközi Sporting lövészet szabályainak értelmezése

1. Fejezet - Értelmezés

A Sporting olyan lövész sportág, amely vadászati helyzeteket jelenít meg és ahol vadászfegyverekkel lőnek mesterséges célokra. A Sporting felhasználja a terep és a rendelkezésre álló célok minden lehetőségét, hogy kihozza a lövész ügyességét és sportolói képességeit. A célok röppályái különböző nehézségi fokon jelenítik meg a vadászható vadak viselkedését.

A pályák kitűzésénél a lövések irányát és a célok röppályáját úgy kell beállítani, hogy azok feltétlenül tekintettel legyenek minden résztvevő biztonságára, valamint természet- és környezetvédelmi szempontokra. Élő célra nem lehet lövést leadni.

2. Fejezet – A lő pályák elhelyezése

2.1 Lőpálya

A terület adottságainak megfelelő számú gépet kell elhelyezni a korongvadászaton úgy, hogy a versenyzők a lehető legjobb, a vadászat feltételeinek megfelelő célokat lőhessék meg. Mint pl.: fogoly, réce, fácán, nyúl, stb... Berepülő, elrepülő, átrepülő és keresztező röppályáknak is kell lenniük, alacsonyan és magasan is. A röppálya elhelyezkedhet nyílt terepen, erdőben vagy részben fák és bokrok takarásában.

2.2 Korongdobó gépek

A pályák gépi felszerelése az alábbi táblázatban látható:

Lőpálya típusa	Dobógépek száma	Szóló és dublé korongok kombinációja
lő pálya (régí rendszer)	5 gép 3 lőálláson	15 szóló, 5 dublé
vonalszerben, 4 lőállással (új rendszer, ausztrál)	3 lőállás 4 géppel és egy lőállás (2. vagy a 3.) 3 géppel	15 szóló, 5 dublé (amiből a kettő a 3 gépes lőállásba)
Vonalszerben 5 lőállással (új rendszer, ausztrál)	5 lőállás 3 géppel lőállásonként	15 szóló, 5 dublé
Vonalszerben 3 lőállással (ausztrál, új rendszer): csak GP-n /Nagy Díj-on/	5 gép lőállásonként	15 szóló, 5 dublé

Ezek lehetnek automata, kézi vezérlésű gépek vagy vegyesen. A gépeket, a lőállásokból nézve balról jobbra, betűkkel jelölik. (A, B, C és D)

2.3 Korongok

A felhasznált korongok lehetnek standard korongok, nyúlkorongok, midi- és mini korongok, kacsakorongok (battue), flash korongok és szárnyas korongok (ZZ). A korong színének egyértelműen el kell ütnie a környezetétől.

2.4 Lőállások

A lőállásokat vagy négyzetben (1m x 1m) vagy 1 m átmérőjű körben kell kijelölni. Amennyiben lehetséges, a lőállások legyenek csúszásmentesek és simák. (biztonsági előírások!)

A célok menüjét („kotta”) a lőállás előtt, a lövő számára látható módon kell elhelyezni. A kotta a célok megnevezését és sorrendjét tartalmazza (például: A, B, C,...).

A speciális korongok típusát (90mm, 70mm, 60mm, battue, nyúl) jelölni kell a kottákon. A verseny előtt a bírónak ellenőrizniük kell, hogy minden gép a kottán jelölt koronggal van-e megtöltve.

A várakozópontokat a lőálláshoz a lehető legközelebb kell kialakítani, ahol még nem zavaró, a biztonsági szabályok szem előtt tartása mellett.

2.5 Korongok röppályái

2.5.1 A dobásirányoknak és lőállások kialakításának meg kell felelniük a vadászati alapelveknek és a sörétes lőfegyver vadászati lőtávolságának.

- nincs közellövés, mert az a vadhúst fogyasztásra alkalmatlanná teszi,
- nincs a fegyver vagy lőszer hatótávolságán túli lövés sem, mert azzal a vadat csak megsebesíteni lehet.

Lehetővé kell tenni, hogy minden egyes szólókorongra 2 lövést lehessen leadni. A

röppálya nehézségi fokának beállítása az alábbiak szerinti:

A százalékos arálynak mind a három kategóriában az átlag lövések korongtalálati eredményével kell megegyeznie.

NEHÉZSÉGI FOK	„A” OSZTÁLYÚ röppálya	„B” OSZTÁLYÚ röppálya	„C” OSZTÁLYÚ röppálya
	80% FELETT	60%TÓL - 80% IG	40%TÓL - 60% IG

Az A-C kategória variált röppályái minden lőállásban ajánlottak.

- egy „A” röppálya
- két „B” röppálya
- egy „C” röppálya

Egy 5 szóló korongos lőállás esetén csak egy „A” vagy „B” korong legyen az innen még hiányzó.

2.5.2 Azokat a korongokat lehet dobni dublénak, amelyek már szerepeltek szólóban is ugyanabban a lőállásban. Ezen kívül:

- egy „C” osztályú korongot dublénként vagy egy „A” osztályú koronggal együtt lehet dobni.

- kettő „B” osztályú korongot egy dubléban vagy egy „B” osztályú korongot egy „A” osztályú koronggal együtt lehet dobni.

3. Fejezet - A lövés szabálya

3.1 Készüléti testhelyzet

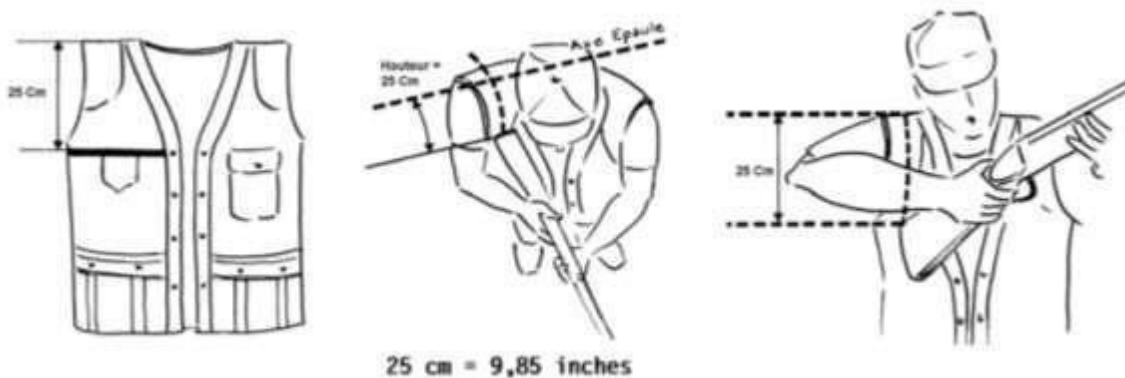
3.1.1 A lövésznél készületi pozíciót kell felvennie, vagyis mindkét lábának a lőállás keretein belül kell lennie és a fegyver tusának a testet a lő mellényen feltüntetett vonal alatt érintenie kell.

Minden fajtájú puskatusra:

- standard (általános),
- Monte Carlo (pofadékos),
- állítható pofadékkal vagy más kiegészítővel ellátott kötelező érvényű, hogy a tus legmagasabban lévő részének a lövő felé eső legközelebbi pontja - a lövő készületi pozíciójában - alatta legyen a lő mellényen lévő vízszintes jelölésnek.

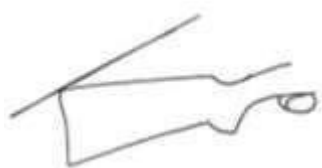
Ez a vonal a váll középvonala alatt 25 cm-rel és azzal párhuzamosan fut (lásd az ábrát). Ennek a vonalnak a ruházattól eltérő színűnek kell lennie. A lövésznél ebben a testhelyzetben kell maradnia egészen addig, amíg a korong megjelenik és láthatóvá válik.

3.1.2 A lövész a fegyvert csak akkor veheti vállba, ha megjelent a korong. A lövész a korongok minden fajtáját, beleértve a nyúlkorongot is, csak vállba vett fegyverrel lőheti meg.

Magasság: 25 cm a vállközépvonalától

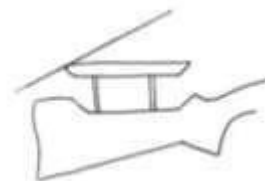
25 cm = 9.85 inches

Standard Tus

Monte Carlo Tus

Állítható Tus

3.1.3 Vadász dubléknál, szimultán - vagy rafale dubléknál a lövész szabadon választhatja meg, hogyan tartja fegyverét a két korong lövése közötti időben.

3.1.4 Próbálövés

Semmi esetre sem szabad a lőállásban kipróbálni a fegyvert. Mielőtt a verseny elkezdődne - amennyiben ezt a versenyzők kívánják - egy, erre külön berendezett lőtéren, amely lehetőleg közel van a klubházhoz, versenyirodához (versenypályákhoz), a fegyver működését ellenőrizhetik.

3.2 Zajvédelem

Lásd Viselkedés és biztonsági szabályok (8.9 fejezet)

3.3 Védőszemüveg

Lásd Viselkedés és biztonsági szabályok (8.10 fejezet)

4. Fejezet – A fogalmak meghatározása

4.1 Szóló korong

A típusától függetlenül szóló korongokat korongdobó gép dobja ki, és minden korongra két lövést kell tudni leadni.

4.2 Dublé korong

Dublénkként csak 2 töltény megengedett. Mindkét lövést le lehet adni ugyanarra a célra is.

4.2.1 Vadász dublé

Mindkét korongot ugyanaz vagy két különböző gép dobja. A második korong max. 0-3 másodperccel azután old ki, miután az első korongra rálöttek.

4.2.2 Szimultán dublé

Mindkét korongot ugyanaz vagy két különböző gép, de egyidejűleg dobja. A célok tetszés szerinti sorrendben lőhetőek.

4.2.3 Rafale dublé

Mindkét korongot ugyanaz a gép, ugyanolyan röppályára lövi ki és olyan gyorsan, amennyire csak a gép betöltési sebessége azt megengedi. A célok tetszés szerinti sorrendben lőhetőek.

II. Versenybíráskodás

5. Fejezet – Bírók

- 5.1** A nemzetközi versenyek bírói a következőkre esküsznek fel:
- Betartják a szabályokat és biztosítják azok betartását,
  - Tisztességes és pártatlan döntéseket hoznak,
  - Nem részrehajlóak nemzetiségük és saját szövetségük versenyzőivel,
  - Úgy helyezkednek, hogy mindenkor optimálisan tudják megítélni a korongtalálatokat és a szabályok betartását
  - Döntésüket a lövészek felé hangosan és érthetően ismertetik,
  - A lövészek tiltakozását figyelemmel meghallgatják, anélkül, hogy a lövészekről befolyásoltatni engednék magukat,
  - a F.I.T.A.S.C. hivatalos nyelvein írt, aktuális szabályzatot tartanak maguknál
- 5.2** Minden bírónak rendelkeznie kell egy érvényes, a saját nemzeti szövetsége által kiállított bírói igazolvánnyal. A főbírónak pedig rendelkeznie kell a F.I.T.A.S.C. által kiállított, érvényes nemzetközi bírói igazolvánnyal. Amennyiben ez nem áll fenn, akkor az illető bíró – az adott verseny zsűrijének előzetes engedélyével – kizárólag csak segédbíróként működhet közre.
- 5.3** A bírónak biztosítaniuk kell a rendet és a sportszerű magatartást a lőállásokban és a szétlövés alkalmával is.
- 5.4** Amikor a versenyző lövésre kész, a korongot „Kész” vagy „Pull” felkiáltással kéri a bírótól. A bíró olyan gyorsan, amennyire csak lehetséges hangjelzést ad a pullernek. A korongnak, a jelzés után, 3 másodpercen belül repülnie kell.
- 5.5** Rendkívüli körülmények között, mint például heves esőzés vagy szél, a bíró rövid időre felfüggesztheti a versenyt. Amennyiben azonban úgy látja, hogy a megszakítás hosszabb ideig is eltarthat, mint eredetileg gondolta, akkor értesítenie kell a zsűrit.
- 5.6** A lövész nem jogosult a korongot megtagadni, kivéve, ha nem is kérte. Egyedül a bíró jogosult – az irányelveknek megfelelően – azt eldönteni, hogy korong nem fogadása esetén, az hogyan legyen értékelve. (pl. szabályosan jött-e vagy „No bird”-ként legyen értékelve)

6. Fejezet - A találat megítélése

- 6.1** A bíró önállóan hoz döntést.
- 6.2** A rotte résztvevői nem jogosultak véleményüket, a találati döntésre vonatkozóan kinyilvánítani.
- 6.3** A lövés találatnak („Egy”) minősül, ha:
A korong repül és a lövész a 3.1. fejezetben foglaltaknak megfelelően lövi meg és legalább egy látható darab leválik vagy a korong részben illetve egészben széttrörik. Ez vonatkozik a flash

korongokra is.

6.4 A lövés hibának („Nulla”) minősül, ha:

- a lövész alapos indok nélkül elmulasztja meglőni a korongot (szimultán- vagy rafale korongnál ez “Nulla” és “Nulla”)
- ha a lövész elhibázza a korongot és nincs látható rész, ami levált volna vagy csak porrá lett darabkák látszanak (füstölgő korongdarabok vagy korongpor),
- ha a lövész, hibás működés esetén a fegyvert felszólítás nélkül kinyitja, vagy a biztosítót (sorrendváltót) érinti, mielőtt a bíró a fegyvert megvizsgálta volna,
- ha a fegyver vagy a töltény újabb hibás működése ugyanabban a körben (rottéban) bekövetkezik.

6.5 A lövés „No bird”-nek („Új korong”-nak) minősül, ha:

6.5.1 „No bird”(új korong) fegyver- vagy lőszerhiba miatt

Az alábbi táblázat az ugyanazon körben, először előforduló rendellenességekre és azok értékelésére vonatkozik. Az először előforduló rendellenesség után a lövő figyelmeztetést kap és a korong értékelése „No bird” (új korong). Az ezután előforduló, azonos rendellenesség esetén, minden meg nem lőtt korong értékelése „Nulla”.

PROBLÉMA	TIPUS	Ítélet
FEGYVER BEDUPLÁZÁS	SZÓLÓ KORONG	"No bird", új korong, új értékelés
	VADÁSZDUBLÉ ELSŐ KORONG	"No bird" új dublé, új értékelés
	SZIMULTÁN DUBLÉ	"No bird" új dublé, új értékelés
	RAFAL DUBLÉ	"No bird" új dublé, új értékelés
FEGYVER VAGY LŐSZER HIBA AZ ELSŐ LÖVÉSNÉL*	SZÓLÓ KORONG	"No bird", új korong, új értékelés
	VADÁSZDUBLÉ	"No bird", új dublé, új értékelés
	SIMULTÁN DUBLÉ	"No bird", új dublé, új értékelés
	RAFAL DUBLÉ	"No bird", új dublé, új értékelés
FEGYVER VAGY LŐSZER HIBA A MÁSODIK LÖVÉSNÉL	SZÓLÓ KORONG	"No bird", új korong, csak a második lövéssel lehet eltalálni a korongot, ha az első lövéssel találja el, értékelés hiba
	VADÁSZDUBLÉ	"No bird", új dublé, az első lövés eredménye érvényes marad
	SIMULTÁN DUBLÉ	"No bird", új dublé, új értékelés
	RAFAL DUBLÉ	"No bird", új dublé, új értékelés

*ha a második lövés megtörténik az eredménye mindenképpen vagy találat, vagy hiba.

6.5.2 „No bird” koronghiba miatt

A következő táblázat érvényes arra az esetre, ha:

- hibás korongot dob a gép;
- nem a megfelelő gép dobja a korongot;
- 2 korongot dob a gép egy helyett;
- hibás színű, méretű vagy típusú korong repül;
- a bíró a korong röppályáját nem megfelelőnek ítéli meg;
- a korongot a bírói jelzés után, 3 másodpercnél később dobja a gép;
- a lövész nem kérte a korongot;
- a bíró megállapítja, hogy a lövést egyértelműen megzavarták;
- a bíró nincs abban a helyzetben, hogy meg tudja ítélni a találatot.

Típus	Ítélet
SZÓLÓ KORONG	"No bird", új korong, új értékelés
ELTÖRIK A NYÚL KORONG AZ ELSŐ ELHIBÁZOTT ÉS MÁSODIK LÖVÉS ELŐTT	"No bird", új korong, új értékelés. A KORONGOT CSAK A MÁSODIK LÖVÉSSEL TALÁLHATÓ EL. HIBA HA AZ ELSŐ LÖVÉSSEL TALÁLJA EL.
A VADÁSZ DUBLÉ ELSŐ KORONGJA	"No bird", új korong, új értékelés
A VADÁSZDUBLÉNÁL HA AZ ELSŐ KORONG (VAGY ANNAK DARABJAI) ELTÖRI A MÁSODIK KORONGOT MIELŐTT LEADJÁK A MÁSODIK LÖVÉST	"No bird", új dublé, új értékelés. AZ ELSŐ KORONG ÉRTÉKELÉSE VÁLTOZATTLAN
A VADÁSZ DULÉ MÁSODIK KORONGJA	"No bird", új korong, új értékelés. AZ ELSŐ KORONG ÉRTÉKELÉSE VÁLTOZATTLAN
SZIMULTÁN DUBLÉ	"No bird", új korong, új értékelés.
RAFFAL DUBLÉ	"No bird", új korong, új értékelés.

Minden dubléra érvényes, hogy ha mindkét korong eltörik egy lövésre, akkor az értékelés: „találat”, „találat”.

7. Fejezet – Fegyverek és töltények

7.1 Magyarázat

Minden vadászpuska, beleértve a félautomata is **(automata-, pumpás rendszerű fegyverek nem engedélyezettek)** megengedett, amennyiben a 12-es kalibert nem lépi túl és legalább 66 cm csőhosszal rendelkezik. Bármilyen, a fegyverre erősített képrögző eszköz, vagy utólagosan felszerelt célzó eszköz használata tilos.

Minden puskát, abban az esetben is, ha nincs megtöltve, csak a legnagyobb elővigyázatossággal szabad kezelni. A fegyvereket megtörve (nyitva) kell vinni (félautomatákat hátrahúzott zárdugattyúval) és a csőtorkolatnak egyenesen lefelé vagy felfelé kell mutatnia.

A fegyvereken nem lehet, semmilyen hord-, vagy puskaszíj.

Azt a fegyvert, amit nem használnak, függőlegesen, fegyvertartóba vagy hasonló, erre szolgáló helyre állítva kell elhelyezni. Félautomatáknál hátrahúzott zárdugattyúval.

7.2 Idegen fegyvert csak tulajdonosa engedélyével szabad érinteni.

Több lövész ugyanabban a rottében, hivatalos verseny vagy bajnokság keretein belül, ugyanazt a fegyvert nem használhatja.

7.3 Kivételes esetekben, mint pl. a fegyver meghibásodása, a lövész egy másik lövész fegyverét, annak egyetértésével, kölcsönveheti, hogy a kört (rottét) befejezhesse.

Ugyanabban a rottében és lőállások cseréje közötti vagy szóló- és duplakorongok dobása közötti időben megengedett, hogy fegyvert vagy annak részeit, mobil szűkítést és csövet cseréljenek, amennyiben ez nem okoz fennakadást.

7.4 Amikor a lövő már a lőállásban van, a fent említett cserék nem megengedettek.

7.5 A lövőnek maximum 15 másodperce van a lövés leadására a szóló vagy dublé korongok között. Amennyiben a lövő túllépi ezt az időt, figyelmeztetést kap, majd a 12.2. pont lép életbe.

7.6 A bíró a fegyver első hibás működése esetén „No bird”-del, új koronggal értékeli. További hibás működésből adódó –ugyanabban a körben előforduló - helyzeteket pedig „Nullá”- val. Amennyiben a fegyver megjavítható, mielőtt az aktuális pályát a rottében résztvevők befejezik, a lövész - bírói egyetértéssel - pótlólagosan lőhet. Amennyiben a hiba nem szüntethető meg, a lövész jogosult - a bíró egyetértésével - a rottét folytatni, ha azonnal rendelkezésére áll egy másik fegyver. (lásd 7.3.) Egyéb esetben a lövőnek el kell hagynia a helyét, illetve a rottétját és a fennmaradó korongokra egy másik rottében, (ha van szabad hely) a zsűri egyetértésével pótlólagosan lőhet.

7.7 Ha a fegyver mindkét csöve, fegyverhiba miatt, egyidejűleg elsül (bedupláz), úgy azt mind szóló-, mint a dublé első korongnál „No bird”-ként, új korongként kell értékelni. Nincs eredménye a lövésnek. (lásd 6.5)

7.8 A töltények maximum 28 gramm töltésűek lehetnek +2%-os toleranciahatárral. A söréteknek, gömb alakúaknak és 2,0 - 2,5 mm közöttieknek kell lenniük +/- 0.1 eltéréssel.

Szóró patronok és más szokatlan (nem gyári) patronok használata szigorúan tilos, ahogyan az újratöltötteké is.

A különböző méretű és minőségű sörétszemek keverése szigorúan tilos, csakúgy, mint a feketelőpor és világítótöltény használata is.

7.9 Amennyiben egy dubléban mindkét korongot ugyanazzal a lövéssel talál el a lövő, az találatnak számít és értékelése „Egy” és „Egy”.

7.10 A bíró, mielőtt a lövő kezdene a lőállásban, 2 töltényt, egyet-egyet a lőmellény jobb illetve bal zsebéből, ellenőrzés céljából elkérhet a lövőtől.

8. Fejezet – Viselkedés és biztonsági szabályok

8.1 Amennyiben a lövő olyan magatartást tanúsít, ami az önkontrolljának elvesztésére utal (a fegyverét elhajtja, trágár kifejezéseket használ, agresszív a bíróval és más versenyzőkkel szemben, stb.), a bíró köteles azt haladéktalanul jelenteni a zsűrinek. (13.4).

8.2 A lövő akkor lőhet, ha ő következik és a korong már repül.

A lövészeknek nem megengedett, hogy más korongjára célozzanak vagy lőjenek. Ugyanígy nincs megengedve, hogy szándékosan élő állatra célozzanak vagy lőjenek (13.4).

Nem megengedett a lő pályák területén illetve azon kívül a célra tartás vagy a lövés imitálása sem. Ha egy lövész, mielőtt „pull”-t, „felt” mondana, célra tart vagy lövést imitál (pl. vállába veszi a fegyvert és követi azzal a korong elméleti röppályáját) illetve akaratán kívül lövést ad le, figyelmeztetnie kell őt a bírónak. Az első figyelmeztetést követően – ha ez a szabálysértés újból előfordul - a bíró a következő találatot „Nullára” értékeli.

8.3 A lövőt, amikor szólítják, készen kell állnia az azonnali lövésre és rendelkeznie kell az adott kör teljesítéséhez szükséges tölténymennyiséggel és egyéb felszereléssel. Semmi esetre sem léphet a lőállásba a lövő, mielőtt az előtte lévő azt elhagyta volna és valóban rá került volna a sor.

8.4 A fegyvert csak a lőállásban, csőtorkolattal lefelé szabad megtölteni, ha a bíró a lövésre engedélyt adott.

8.5 A félautomata fegyverekbe maximum 2 töltényt szabad tölteni.

8.6 A lövészek csak akkor fordulhatnak meg a lőállásban vagy hagyhatják el azt, ha a fegyvert megtörték (kinyitották) és mindkét cső ki van ürítve, függetlenül attól, hogy adott e lövés le vagy sem.

Amennyiben a lőállás fel van szerelve az üres hüvelyek számára gyűjtő kosárral, vagy szemetessel, az üres hüvelyeket a lövőnek abban kell elhelyeznie. A félautomata fegyvert használó lövőknek a lövészet végeztével össze kell gyűjteniük az üres hüvelyeket, és a szemetesbe kell dobniuk azokat.

Ezen szabály be nem tartása büntetést von maga után (sárga lap/piros lap – lásd 13. fejezet)

8.7 A korongok röppályájának bemutatása vagy a lövés megszakítások ideje alatt, ki kell nyitni és ki kell üríteni a fegyvert. A fegyver csak a bíró engedélyét követően zárható össze.

8.8 Amennyiben a lövész nem lő, vagy töltény- illetve fegyverhiba esetén nem tud lövést leadni, nem hagyhatja el a lőállását. A töltött fegyvert csőtorkolattal lefelé és a lő irányban kell tartania. Csak azután nyithatja ki a fegyvert vagy érintheti meg a biztosítót (sorrendváltót), ha a bíró már megvizsgálta azt.

Fegyver vagy lőszerhiba esetén, ha a lövő kinyitja a fegyvert vagy hozzányúl a biztosítóhoz mielőtt a bíró ellenőrizte volna azt, az adott korong(ok) hib(ák)á ként értékelendő.

8.9 Hallásvédelem

A fülvédő minden lövész, bíró, személyzet és a lő pályánál valamint annak közelében tartózkodó néző számára is előírás. Fülvédő nélkül a lőállásban megjelenő lövést hiányzóknak kell tekinteni és a 16.7. pont lép életbe. A klubházon kívül, a lőtéren tartózkodó gyermekeknek mindig fülvédőt kell viselniük.

8.10 Lövészszemüveg

A lövészeműveg – kivétel nélkül - minden lövész, bíró, személyzet és a lőállások közvetlen közelében tartózkodó személyek számára is előírás. Lövészeműveg nélkül megjelenő lövést hiányzónak kell tekinteni és a 16.7. pont lép életbe.

9. Fejezet - Óvások

- 9.1 A lövészeknek kötelező a korongokat a röppálya olyan helyén meglőni, amit a bíró belát, hogy így azokat értékelhesse.
  - 9.2 Amennyiben a bíró úgy dönt, hogy a korong természetes akadály mögött vagy a lő területen kívül lett meglőve, nem lehet a döntése ellen panaszt tenni.
  - 9.3 Semmilyen körülmények között nem megengedett a lövésznek, hogy a lőállást elhagyja, vagy a korongot felemelje, hogy leellenőrizze, talált-e.
  - 9.4 A lövész a következő korong kikérésével fogadja el a bíró, előző korongra vonatkozó döntését.
  - 9.5 Amennyiben a lövész nem fogadja el a bíró döntését, azonnal fel kell emelnie a kezét a lőállásban és „Óvás” vagy „Tiltakozás” szavak kíséretében. A bírónak ekkor meg kell szakítania a versenyt és a lövésznek közölnie kell a panasz okát.
    - 9.5.1 Ha a bíró mindenképpen biztos abban, hogy döntése helyes volt, akkor azonnal megerősíti azt, és így az végérvényessé válik. További tiltakozásnak nincs helye (lásd 10.1 és 10.2).
    - 9.5.2 Amennyiben a bíró kételkedik a saját ítéletében, a következő módon kérhet tanácsot, mielőtt meghozza a végső döntést:
      - egy másik, jelenlévő bíróval tanácskozik;
      - a pullerrel beszél meg;
      - megvitathatja az érintett rottében résztvevő lövőkkel.
- A bírónak nem kell elfogadnia az ilyenkor kapott véleményeket.

- 9.5.3 A fentiekben említett tanácskérés után a bíró ismerteti végleges döntését, ami ezután már vitathatatlan és a lövők számára kötelező lesz (lásd 10.1 és 10.2).
- 9.6 A bírói döntés ellen a zsűrinél lehet panaszt tenni, ha az nem a korong vitatott irányára, „No bird”, „új korong” értékelésre vagy korongtalálatra, ill. hibára vonatkozik.
- 9.7 Bírói döntés elleni óvást a zsűrinél írásban kell benyújtani. A letétbe helyezendő óvási díj összege a nevezési díj 40%-a.
- 9.8 Amennyiben a zsűri a lövész óvásának helyt ad, a letétbe helyezett összeget számára visszatérítik, egyébként olyan jótékonyági célokra használják fel, amelyről a F.I.T.A.S.C. elnöke dönt. Ha a zsűri meg van arról győződve, hogy a panasz jogos, és nem 9.6. pont hatálya alá esik, akkor utasíthatja a bírót, hogy változtassa meg a döntését. A zsűri kijelölhet egy másik bírót is vagy megváltoztathatja magát a bírói döntést. (lásd 9.6)

10. Fejezet – A lövés megtagadása (nem fogadott korong)

- 10.1 A lövész következő lövése az utolsó bírói döntést követő 15 másodpercen belül kell bekövetkezzen.
- 10.2 Ha a lövész a következő lövését az utolsó bírói döntést követő 15 másodpercen belül nem adja le, ezt a lövés megtagadásaként kell értelmezni és az a 13. fejezetben foglaltak szerinti büntetéssel jár.
- 10.3 Ha a bíró úgy dönt, hogy a lövész szándékosan nem lő vagy nyilvánvalóan sportszerűtlenül viselkedik, azt a lövés megtagadásának kell értelmezni.

11. Fejezet – A bíró befolyásolása

- 11.1 A bíró befolyásolásának a következő körülmények számítanak:
- 11.1.1 Az illető lövész a bíró végleges döntését szóban vagy testbeszéddel továbbra is kritizálja, bár a lövést folytatja.
- 11.1.2 Az illető lövész feltűnően kritizálja a bíró végleges döntését.
- 11.1.3 Az illető lövész feltűnően nyilvánítja véleményét vagy kritikáját egy-egy döntésre vonatkozóan, anélkül, hogy a bíró erre engedélyt adott volna.

12. Fejezet - Figyelmeztetések

- 12.1 Amennyiben a lövész nem a 3.1 pont szerinti készenléti pozíciót veszi fel vagy vállba veszi a fegyvert, mielőtt a korong megjelenik, akkor figyelmeztetést kap, szóbeli figyelmeztetés és sárga lap felmutatása.

- 12.2 Az első figyelmeztetést követően, minden további – ugyanabban a rottéban elkövetett – szabálysértésnél, a bíró felmutatja a piros lapot és az alábbi értékeléssel büntetendő:
- “Nulla” a szóló korongra;
  - “Nulla” és “No bird”, „új korong” vadászdubléra;
  - “Nulla” és “Nulla”, „új korong” szimultán dubléra;
  - “Nulla” és “Nulla” rafale dubléra.
- 12.3 Azt a korongot, amit a bíró “No bird”, „új korong”– nak értékel, semmilyen ürüggyel sem szabad meglőni. Minden lövő, aki az első figyelmeztetés után, továbbra is elköveti ezt a szabálysértést, a következő módon büntetendő:
- “Nulla” a szóló korongra;
  - “Nulla” és “No bird”, „új korong” vadász dubléra;
  - “Nulla” és “Nulla” szimultán dubléra;
  - “Nulla” és “Nulla” rafale dubléra.

13. Fejezet – Büntetések

- 13.1** Minden lövész, aki részt vesz a versenyen, elfogadja a F.I.T.A.S.C. szabályait és tudomásul veszi a Sporting aktuális szabályait. Emellett még elfogadják a szabályok megsértése, a bírói rendelkezések figyelmen kívül hagyása vagy a bírói döntések visszautasítása esetén megállapított büntetéseket és azok egyéb következményeit is.
- 13.2** Az első szabálysértésnél a bíró vagy a zsűri figyelmeztetést ad.
- 13.3** Ismételt szabálysértés, korong nem fogadása (lövés megtagadása) esetén, vagy ha a lövő kísérletet tesz a bíró befolyásolására, a zsűri az alábbi módokon büntetheti az elkövetőt:
- 1 találat levonása;
  - 25 találat (egy kör) levonása;
  - a versenyből való kizárás.
- 13.4** A bíró javaslatára, a zsűri minden olyan lövőt azonnal kizárhat a versenyből, aki az önuralmát elvesztette, megtagadta a korong fogadását, megpróbálta befolyásolja a bírót vagy szándékosan élő állatra lőtt.
- 13.5** Minden egyes, a 13.4 pontnak megfelelően történő, versenyből való kizárásról értesíteni kell az érintett lövő nemzeti szövetségét és a F.I.T.A.S.C. központját, ahol a kizárást 5 évig nyilvántartják.
- 13.6** Abban az esetben, ha a kizárást követő 3 éven belül újabb kizárást eredményező vétséget követ el az illető versenyző, úgy - kizárólag a F.I.T.A.S.C. Vezetőségének döntése alapján – az véglegesen kizárható minden, a F.I.T.A.S.C. égisze alatt rendezendő versenyről.
- 13.7** Azok a lövőkre, akiket a versenyből kizárnak, semmi esetre sem kaphatják vissza a nevezési díjat és nem illeti őket semmilyen költségtérítés.

14. Fejezet – Eredmény lapok

- 14.1** Az eredménylapokat a bíró vagy más, általa kijelölt és felügyelt személy vezeti. Minden egyes bírónak különböző színű íróeszközzel kell rendelkeznie, más színt kell használniuk a különböző lőállásoknál.
- 14.2** Csak a "Nullá"-nak ítélt korongok eredményei kerülnek az eredménylapokra (lásd a mellékletet). Minden korong, amit "Nullá"-nak értékelnek, balról jobbra, időrendi sorrendben kerül rá az eredménylapra.

A korongokat a lövések sorrendjében, lőállás szerint kell feljegyezni, pl.:

1. lőállás:

1. korong, 2. korong, 3. korong és 4. korong, dublé 5. korong és 6. korong

2. lőállás:

1. korong, 2. korong és 3. korong, 4. dublé korong és 5. korong, 6. dublé korong és 7. korong

III. VERSENYSZERVEZÉS

15. Fejezet - Versenyszervezés

- 15.1** A nemzeti szövetség engedélyezi a nemzeti koronglövő versenyeket, amíg a nemzetközi szövetség a nemzetközi versenyeket.
- 15.2** Az a szövetség, amely nemzetközi bajnokságot szeretne egy, még nem engedélyezett területen megszervezni, azt a területet és más szervezési részletet legalább 8 hónappal a verseny időpontja előtt, a F.I.T.A.S.C. megbízottjának be kell mutatnia. A F.I.T.A.S.C., amennyiben mindent rendben talál, kötelezheti a szövetséget, hogy az jelöljön ki egy lőpálya tervezőt (course designer), aki felelős a terep kijelöléséért és a lő pályák kialakításáért.
- 15.3** A F.I.T.A.S.C. tagszövetsége a verseny szervezéséve megbízhatja egyik, saját tagszervezetét (klubját), azonban nem ez a tagszervezet, hanem a F.I.T.A.S.C. illető tagszövetsége tekinthető teljes mértékben felelősnek azért, hogy az előzetesen jóváhagyott kikötések megvalósuljanak.

15.4 A zsűri

15.4.1 A nemzetközi rendezvényeket egy zsűri felügyeli, amely a F.I.T.A.S.C. Sporting Bizottság jelenlévő tagjaiból és minden résztvevő – a versenyen felnőtt csapatot indító - ország egy képviselőjéből áll. A zsűri elnöke a rendező F.I.T.A.S.C. tagszövetség képviselője. A F.I.T.A.S.C. Vezetőségének tagjai automatikusan a zsűri tagjai, kivéve azokat, akik a fellebbezési zsűriben foglalnak helyet.

15.4.2 A zsűri a jelenlévő tagok többségi szavazata alapján dönt. Szavazategyenlőség esetén a zsűri elnöke vagy annak képviselője dönt.

15.4.3 A zsűri határozatai akkor érvényesek, ha a zsűri elnök vagy annak képviselője jelenlétében és a zsűri tagok legalább 25%-os jelenléte mellett hozták meg azokat.

15.4.4 Sürgős esetekben (pl. fennáll a veszély, hogy leállítják a lövészetet) két - a zsűri elnök vagy annak megbízottja által, erre a feladatra kinevezett - zsűritag is hozhat rendkívüli döntést, feltéve, hogy azt később a zsűri jóváhagyja.

15.5 A zsűri feladata

15.5.1 A zsűri technikai bizottságának a lövészet megkezdése előtt ellenőriznie kell, hogy a lőtér kialakítása és a lőállások elrendezése megfelel-e a szabályoknak, kielégíti-e a követelményeket.

15.5.2 A megnyitó ünnepséget követően a versenyt rendező szövetség ismerteti a zsűri által meghatározott rotte kiosztásokat és a kezdési időpontokat.

- 15.5.3 A zsűrinek biztosítani kell a verseny ideje alatt a szabályok és a biztonsági követelmények betartását.
- 15.5.4 A zsűri mérőeszközökkel, műszakilag is megvizsgálhatja a fegyvereket, a töltényeket és a korongokat.
- 15.5.5 Technikai problémák esetén a zsűrinek kell a szükséges döntéseket meghozni, ha a főbíró azt nem tette meg.
- 15.5.6 A zsűrinek kell megvizsgálnia az óvásokat és döntenie a szabályokat megszegő és sportszerűtlenül viselkedő lövészek megfelelő büntetéséről.
- 15.5.7 A zsűrinek kell biztosítani, hogy mindig, legalább 2 tagja jelen legyen a lövészeti terepen.
- 15.5.8 Ha egy zsűritag valamilyen rendellenességet észlel, akkor nem avatkozhat be közvetlenül a bírónál, hanem a zsűrinek kell beszámolnia észrevételéről.

15.6 Versenyszervezés felelőse

- 15.6.1 A verseny kezdetét megelőző napokon a Sporting tervezője bemutatja a gépek és a lőállások elhelyezkedését, a korongok repülési irányait valamint a javasolt és elfogadott különböző korongtípusokat a következő személyeknek:
- a zsűri azon tagjainak, akik a lő pálya kialakításával kapcsolatban illetékesek,
  - és a főbírónak.
- 15.6.2 Az előző pontban (15.6.1) részletezett javaslatokat módosíthatják, hogy azok jobban megfeleljenek a technikai,versenybírói,biztonsági és környezetvédelmi követelményeknek és leginkább a F.I.T.A.S.C. versenyek szellemének.
- 15.6.3 Minden lő pálya kialakítása csak akkor végleges, ha azt jóváhagyták a zsűri tagjai és a főbíró.
- 15.6.4 A főbíró minden pályabírónak átadja a döntési irányelveket.
- 15.6.5 A zsűri és a pályaállító által kijelölt röppályákat nem módosítható a bírók által. Mindazonáltal, géphiba vagy kivételes időjárásbeli változás esetén a bíró változtathat a hibás röppályán, amennyiben:
- a. : a korong nem jelenik meg
b. : a korong röppályáját a bíró veszélyesnek ítéli meg
- Minden esetben tanácsos felkérni a pályaállító vagy a zsűri egy tagját, hogy vizsgálja meg a javított röppályát.
- 15.6.6 Gyakorló lövések csak akkor megengedettek, ha a kialakított Sporting lőteret már hivatalosan is átvették a felelőstől.

15.7 Fellebbezési bizottság

- 15.7.1 Fellebbezési bizottságot minden nemzetközi versenyen fel lehet állítani, hogy orvosolja a zsűri döntései ellen tiltakozó lövészek vagy a F.I.T.A.S.C. panaszait.
- 15.7.2 A fellebbezési bizottság tagjai: a F.I.T.A.S.C. elnöke (vagy annak megbízottja), a technikai bizottság elnöke (vagy annak megbízottja) és a rendező F.I.T.A.S.C. tagszövetség elnöke (vagy annak megbízottja).
- 15.7.3 A fellebbezési zsűrit ugyanakkor alakítják meg, amikor a zsűrit.
- 15.7.4 Ha nincs fellebbezési bizottság, akkor a zsűri határozatai végérvényesek és óvásnak nincs helye.

16. Fejezet – A verseny lebonyolítása

- 16.1 Egy nemzetközi verseny 200 korongból áll és egy sorozat (kör) 25 korongból. Rendkívüli esetben a célok számát a zsűri megváltoztathatja, amennyiben az ésszerűnek bizonyul. Ebben az esetben a szervezők visszatérítik a lövészeknek a fel nem használt korongok árát. A visszatérítésnél a gyakorló korongok árai érvényesek.
- 16.2 A lövészet 6 fős rottékban zajlik, ahová sorsolással kerülnek a lövők. A rottékban rotációban cserélnek helyet egymással a lövők a különböző lőállásokban és ez a dublé lövéseknél is így történik. Nemzetközi versenyeken a nemzeti csapat tagjai lehetőleg különböző rottékba kerülnek. A szervező bizottság előzetesen jelenti be a rotték beosztását és azok kezdési időpontjait.
- 16.3 Minden lőállásban, minden lövő először a szóló korongokat lövi és utána a dublékat rotte forgásban (kivéve, ha a zsűri másképp nem dönt).
- 16.4 A korongok röppályái minden rotte első lövőjének vannak bemutatva a lőállásoknál, ahol az adott lövőnek már készen kell állnia.
A bíró a lőállásban álló lövő kérésére (aki a bemutatót kapja) maximum 2-szer mutathatja be – a menu sorrendjében - a korongotkat.
- 16.5 Lőni vagy lövést imitálni a korongok röppályáinak bemutatása alatt tilos. A szabály megszegőire a 12.1 és 12.2 pont határozatai vonatkoznak.
- 16.6 Csak a szimultán- és raffale dublékat mutatják be a rotte első lövésének, a vadász dublékat nem.
- 16.7 A lövészeknek időben el kell foglalniuk a lőállást. Ha a lövész nincs jelen, amikor szólítják, a bírónak 1 percen belül még 3-szor kell a nevét és a rajtszámát hangosan bemondani. Ha a lövő még nem került sorra (még nem ugrották át a helyét) az 1. pozíció szóló korongjainak lövésekor, minden következmény nélkül csatlakozhat a rottéjához. Amennyiben a lövő elmulasztja, hogy a rottéjához csatlakozzon, mielőtt rákerülne a sor (már átugrották a helyét), minden szóló - és dublé korong, amit nem lőtt meg, hibának („ Nulla)” számít. Amennyiben a lövész a következő lőállásokban (2,3,4,...) megjelenik, akkor csak az előző, elmulasztott lőállások minden korongját értékeli hibának („ Nulla”). Semmiképpen sem

hozhatja be (lőheti meg) a lövő egy **másik rottéban** azt a pályát, amelynek egy vagy több lőállását már elmulasztotta.

16.8 Ha egy lövész úgy gondolja, hogy nyomós oka van a késésének, amiért nem ő a felelős, figyelembe kell vennie a következőket:

- a) rottéjához az adott kör alatt nem csatlakozhat újra;
- b) írásban óvást nyújthat be a zsűrihez;
- c) el kell fogadnia a zsűri döntését;
- d) ha a zsűri úgy dönt, a lövő lelőheti elmulasztott köreit egy másik rottéban.

Ha a zsűri a lövész indokát nem tartja megfelelőnek, a lövész büntetése 25 hiba („Nulla”) elmulasztott körönként.

16.9 Abban az esetben, ha a korongdobó gép meghibásodik, vagy ha a rottét 10 percnél hosszabb időre kell felfüggeszteni, a bírónak újból be kell mutatnia a korongokat a lövőknek.

16.10 Nemzetközi versenyeken a bíró vagy megbízottja, ez lehet lövő is, jegyzi fel az eredményeket. Minden kör eredményét egy központi eredménylistán teszik közzé.

16.11 A lövésznek, mielőtt a lőállást elhagyná, ellenőriznie kell az eredménylapon azt, hogy a saját találatai helyesen vannak-e feljegyezve. Amennyiben a lövésznek kétségei vannak az értékelést illetően, azonnal jeleznie kell azt a bírónak. A végleges döntésig a bíró informálódik és tanácskozik. (Lsd 9.5.2). Panasznak addig helye nincs, amíg a tanácskozás nem zárul le.

17. Fejezet – Öltözet

17.1 A versenyen résztvevőknek megfelelően kell öltözniük. Rövid nadrágok viselése nincs megengedve, azon bermudák kivételével, amelyek legalább 5 cm-rel a térd alá érnek. Megengedhetetlen, hogy valaki a ló mellény alatt meztelen legyen. Az ingek legalább rövid ujjúak és gallérosak legyenek. Gallér hiányában, kereknyakú póló viselése kötelező. Szandált hordani biztonsági okok miatt nem lehetséges. A versenyzőnek a rajtszámát jól láthatóan, a hátán kell rögzíteni. Az öltözködési szabályok bármilyen figyelmen kívül hagyása bíró i figyelmeztetése st von maga után. Ha a lövő a figyelmeztetés után sem változtat öltözetén, további büntetésekkel számolhat, ami elmehet egészen addig, hogy a zsűri a versenyből is kizárhatja.

A megnyitó ünnepségen a nemzeti csapatnak egységes öltözékben, vagy szövethadrágot és zakót viselve kell felvonulnia.

A záróünnepségen az összes díjazottnak meg kell jelennie a díjátadáson és nemzeti, egységes öltözéket vagy szövethadrágot és zakót kell viselnie.

18. Fejezet – Szétlövés

- 18.1 Ha szétlövés szükséges az egyéni verseny első 3 helyezését eldöntésére, akkor új pályát állít össze a zsűri (amennyiben elegendő idő áll rendelkezésre a szétlövésre)
- 18.2 Az első három hely után következő, egyenlő eredménnyel végzett versenyzőket azonos helyezésűnek kell rangsorolni.
- 18.3 Szétlövéskor egy 25 korongos kört lőnek az érintett lövők. Azonos eredmény esetén második kört kell lőni, de itt az a lövész, aki először „Nulla” értékelést kap, kiesik. („hirtelen halál”). Feltéve, hogy minden lövész ugyanannyi korongot lőtt, az lesz a győztes, akinek minden versenytársa kiesett. Azonos eredmény és csak szétlövés esetén (a „hirtelen halál” alkalmazása mellett) a vadász dublé két korong kombinációjának számít, vagyis nem veszik figyelembe, hogy melyiket hibázta el a lövő. Nincs jelentősége annak a sorrendnek, hogy a lövés eredménye „Nulla” és „Egy” vagy „Egy” és „Nulla”.
- 18.4 A szétlövést is a korábban már ismert szabályok szerint rendezik meg, de a rottéban az üres helyeket nem töltik be.
- 18.5 Ha az esetleges szétlövés időpontját nem tervezték meg előre a programban, akkor az érintett versenyzőknek kapcsolatban kell maradniuk a zsűrivel, azért, hogy a kihirdetés után 15 percen belül készen álljanak a szétlövésre. A szétlövésről távolmaradó lövőt a versenytől visszalépettnak minősítik.
- 18.6 Kivételes esetben a zsűri a szétlövést elhalaszthatja másnapra, de ilyenkor is a szétlövésről távolmaradó lövőt a versenytől visszalépettnak minősítik.
- 18.7 A csapatverseny rangsorolását illetően, az azonos eredménnyel végző csapatok helyezéseit a lő pályák fordított sorrendjében elért jobb eredmény dönti el. (melyik csapatnak volt jobb eredménye a 8-as pályán, ha ez azonos, akkor a 7-es pályán....stb.).

Fogalmak

Squad:	Rotte, max. 6, egy csapatba sorsolt lövő, akik ugyanabban az időben, azonos lő pályán lőnek.
Round:	Kör, egy kör (25) korong lövése ugyanazon a lőpályán.
Trap:	Dobógép: korongot kidobó szerkezet
Shot:	Lövés: egy töltény elsütése.
Target:	Korong: lásd. 2.3
Trajectory:	Röppálya: a gépből kilőtt korong levegőben megtett útja
Layout :	Lőpálya: egy lőpályán 25 korongra lőnek a versenyzők lőállásokban
Shooting stand:	Lőállás: az a hely, ahonnan a versenyző lő (kör vagy négyzet)
„One”:	„Egy”: találat, a szabályok szerint eltalált korong
„Zero”:	„Nulla”: hiba, a szabályok szerint el nem talált korong
Course designer:	Lő pálya tervező: az a személy, aki felelős a terep kijelöléséért, a lőállások kialakításáért.
“No Bird”:	új korongot dobna, mert a korong vagy annak röppályája nem felelt meg a szabályoknak

Fédération Internationale de Tir aux Armes Sportives de Chasse World Sporting Championship XX/XX – XX/XX 200X, XXXXXXXXXXXX Squad No. 1 Turn No. 1 Referee: 1 _____ 2 _____ 3 _____ 4 _____																												
Number	Surname / First name	Cat.	Targets																									Total
			25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	